

zaaknummer 2011 T 551(2)

26 juni 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. I.M.A. Bruls-van Strien, advocaat te Nijmegen,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van Orde der Minderbroeders Franciscanen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 22 augustus 2012. Op 12 maart 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam], [Overste] van de Franciscanen in Nederland.

Op 4 juni 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. I.M.A. Bruls-van Strien.

Namens de Orde is verschenen pater [naam] voornoemd.

2. De klacht

2.1. Als kind woonde klager in [plaats]. Rond zijn zevende à achtste jaar werd hij misdienaar binnen zijn parochiekerk. In de parochie bevond zich ook een Franciscanenklooster en een klein seminarie. Klager kreeg les van aangeklaagde. Ook moesten klager en zijn medeleerlingen biechten bij aangeklaagde op diens kamer.

Eens per maand, gedurende twee à drie jaren, moest klager biechten bij aangeklaagde. De biecht moest altijd gaan over de seksuele beleving van klager. Klager werd dan –in zijn eigen beleving– urenlang door aangeklaagde op provocerende wijze ondervraagd. Tijdens deze biechtessies zag klager dat aangeklaagde een erectie had. Ook merkte klager dat aangeklaagde zich tijdens de biecht verlustigde aan de verhalen die klager vertelde. Klager ervoer de biechtessies bij aangeklaagde als dwangmatig en het onderwerp, dat overduidelijk seksueel was, niet passen binnen de pastorale biecht.

Tijdens de biechtessies vonden geen seksuele handelingen plaats.

2.2. Klager lijdt aan herbelevingen van hetgeen destijds gebeurd is. Dit is voor zijn gezin moeilijk te plaatsen. Hij beleeft zijn leven als een soort vacuüm. Klager bevindt zich momenteel terug in de tijd.

Ten gevolge van het seksueel misbruik door aangeklaagde heeft klager geen normale ontwikkeling doorlopen. Dit is hem door deze aangeklaagden ontnomen.

2.4. Klager wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen hem door aangeklaagde is aangedaan. Hij zou graag zien dat spijt wordt betuigd door de Orde. Voorts wenst klager de door hem geleden schade vergoed te zien.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De heer [naam], [Overste] van de Orde heeft in zijn reactie gesteld dat onderzoek is verricht naar het persoonsdossier van aangeklaagde. Daarin is echter niets te vinden dat wijst op seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde. Evenmin zijn andere klachten jegens aangeklaagde bekend.

Voorts heeft de heer [naam] een aantal vraagtekens geplaatst bij de inhoud van de klacht van klager. Zo was het zeer ongebruikelijk dat een biecht plaatsvond op de kamer van de betreffende pater. De biecht werd afgenomen in een biechtstoel. Ook was het zeer ongebruikelijk dat kinderen toegang hadden tot het klooster en al helemaal tot de kamers van de paters. Gelet op de inhoud van de klacht van klager, voelde aangeklaagde zich kennelijk geroepen om seksuele voorlichting te geven aan een jonge jongen. Het is goed voorstelbaar dat een kind zich daarbij ongemakkelijk voelt, maar dergelijke vragen waren in het kader van seksuele voorlichting niet ongewoon, aldus de heer [naam]. Wel heeft de heer [naam] zich ter zitting afgevraagd hoe aangeklaagde het in zijn hoofd haalde om met een zeer jonge jongen zo uitgebreid over seksuele handelingen te spreken.

De heer [naam] concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik van klager door beide aangeklaagden, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Het feit dat bepaalde dingen onwaarschijnlijk zijn, maakt nog niet dat hetgeen klager stelt dat gebeurd is, niet gebeurd is.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Naar het oordeel van de Klachtencommissie moeten de door klager gestelde feiten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring, hoe authentiek deze verklaring ook over mag komen. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Echter, alvorens een klacht gegrond te kunnen verklaren is daarenboven enig steunbewijs vereist. Daarvan is in onderhavige zaak niet gebleken. Zo zijn er geen andere meldingen of klachten – laat staan gegronde klachten– tegen aangeklaagde bekend, noch is gebleken dat klager hetgeen hem is overkomen op een zodanig tijdstip aan een ander heeft verteld, dat de verklaring van die ander als steunbewijs voor die feiten zou kunnen dienen. In de thans voorliggende zaak moet de Klachtencommissie derhalve tot de conclusie komen dat geen feiten of omstandigheden aan het licht zijn gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Orde der Minderbroeders Franciscanen de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 26 juni 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, prof. dr. H.B.M. van de Wiel en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.